

РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Спеціалізована вчена рада ДФ 35.051.146 Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія на підставі прилюдного захисту дисертації «Структура, семантика та функціонування термінів мас-медійної сфери в сучасній англійській мові» 26 січня 2024 року.

Красівський Орест Михайлович, 16.01.1993 року народження, громадянин України, освіта повна вища. У 2015 році закінчив Львівський національний університет імені Івана Франка, здобув освітній ступінь магістра за спеціальністю «Мова і література» та отримав професійну кваліфікацію «Магістр філології. Викладач англійської і німецької мов та світової літератури».

З 09.2018 р. по 09.2023 р. (в т.ч. 1 рік академічної відпустки) навчався в аспірантурі на кафедрі іноземних мов для гуманітарних факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка, форма навчання очна (денна).

Працює асистентом кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка, м. Львів, з 11.2016 р. до цього часу.

Дисертацію виконано на кафедрі іноземних мов для гуманітарних факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів.

Науковий керівник: **Дудок Роман Іванович**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів.

Здобувач має 12 наукових публікацій за темою дисертації, з них 1 стаття у періодичному науковому виданні інших держав, 4 статті у наукових фахових виданнях України, 0 монографій:

1. Красівський О. М. Термінологія англійського масмедійного дискурсу: теоретичні та методологічні засади / О.М. Красівський // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. – 2021. – Т. 32 (71), №6. – С. 133-137.
2. Красівський О. М. Категорійно-поняттєвий апарат дослідження терміна масмедійної сфери / О. М. Красівський // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2021.– № 52, том 1. – С. 102-105.

3. Красівський О. М. Еволюція терміна масмедійної сфери: історичний екскурс / О. М. Красівський // Вісник науки та освіти. Серія: Філологія. – 2023. – №7 (13). – С. 207-216.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Яхонтова Тетяна Вадимівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, без зауважень.

2. Бялик Василь Дмитрович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Міністерства освіти і науки України, надав позитивний відгук із зауваженнями:

1. Потребують кількісної репрезентації частиномовні і словотвірні характеристики термінів мас-медіа.
2. Для демонстрації процесу творення метафоричних смислів на позначення масмедійної термінології доцільно було б залучити методіку реконструкції метафор за Дж. Лакоффом і М. Тернером.
2. Варто було б розлогіше описати термін “семантичний диференціал”, який інтегрує у собі не лише структурно-семантичні, а й функціонально-концептуальні ознаки феномену семантичного інваріанта.
3. Мовний аналіз наукової праці доволі різномірний, тому було б доцільно додати традиційний для термінознавчих досліджень підрозділ у вигляді, скажімо, лексико-семантичних груп.
4. До бібліографічного апарату дисертації бажано додати більш новітньої літератури.
5. У тексті наукової праці необхідно усунути технічні огріхи й одруки.
6. В опонованій дисертації слід було б також уточнити деякі поняття, які є важливими в методологічному плані.

3. Білик Ольга Ігорівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У розділі 3.1 автор стверджує, що найпоширенішими в смисловому термінотворенні масмедіа є такі високопродуктивні моделі як Adj + N, дещо нижчий рівень рекурентності виявив термін, що формується за моделлю N+N (с.

- 78). Чи були терміни, утворені за іншими моделями, якщо так, то чому вони не вказані у роботі?
2. У розділі 3.2 «Феномен конверсивності в утворенні термінів мас-медіа» автор наводить приклади термінів, утворених за конверсійною моделлю $N \rightarrow V$ з аналізом та поясненням цих термінів (с. 83-85). Що стосується механізму утворення термінів прикметників від іменників, то тут автор наводить різні думки дослідників, але не дає детального пояснення прикладів з власної вибірки. Вважаємо, що у роботі варто було б проаналізувати кілька термінів, утворених за різними конверсійними моделями з акцентом на тій імпліцитно прихованій інформації, яка актуалізується в масмедійних текстах.
 3. Пояснення потребують деякі метафори, згадані в роботі. На думку автора, метафори, що використовуються у фаховій мові масмедійної сфери трансформуються і пристосовуються до нового змісту, а використання метафор у фаховій мові надає їй нового семантичного наповнення та забарвлення. Тому виникає запитання: як трансформувалися у масмедійному дискурсі такі загальноживані метафори, як *to spill the beans* – видати секрет; *to paint the devil blacker than he is* – згущувати фарби? Окрім того, оскільки автор згадує концептуальну метафору, у роботі для опису ролі метафоризації у творенні терміна варто було б використати теорію концептуальної метафори та методику відтворення метафор, запропоновані Дж. Лакоффом.
 4. В опонованій праці варто було б візуально представити результати аналізу матеріалу досліджень у вигляді таблиць, схем, які б відображали основні твердження і висновки 3 і 4 розділів (наприклад, таблиця термінів, запозичених з французької, німецької та інших мов, порівняння їхніх кількісних показників тощо).
 5. У тексті роботи потрібно усунути стилістичні та пунктуаційні огріхи, а також окремі недоліки в оформленні посилань і списку використаної літератури.

4. Кочан Ірина Миколаївна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. Чому виділяєте словотвір в окремий вид творення термінів поряд із морфологічним, семантичним, синтаксичним???
2. Уточніть, що аналізуєте в роботі: тексти чи дискурси??
3. У чому полягає розроблена Вами методика опрацювання мас-медійних термінів?

5. Татаровська Олеся Василівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології Львівського національного університету імені Івана

Франка Міністерства освіти і науки України, надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. У дисертації дуже ґрунтовно проаналізовано терміносистему масмедійної сфери, що є беззаперечно перевагою проведеного дослідження. Проте, на нашу думку, варто було б також дослідити відмінності між термінами масмедійної сфери у британському та американському варіанті англійської мови, а також їхні характерні особливості.
2. У дисертаційній розвідці ретельно проаналізовано структурно-семантичні та функційні аспекти англійської термінології масмедійної сфери, що, безумовно, заслуговує на схвалення. Щодо когнітивного аспекту досліджуваної терміносистеми, то в роботі подекуди бракує переконливих аргументів та висновків, які були б представлені у більшій кількості прикладів. Потребує додаткового коментаря процедура метафоричної (вторинної) номінації термінів у роботі та її зв'язок з концептуалізацією дійсності.
3. Суттєвим з точки зору лінгвістичного аналізу є принцип виокремлення лексико-семантичних груп термінології масмедійної сфери. Це, очевидно, є здобутком праці. Проте аналіз, на загал, базується на задіянні методики "значення смисл", що, на переконання, рецензента не повною мірою потенціє семантику згадуваних термінів. Проте, у цій роботі автору не варто обмежуватися рамками системно-структурної парадигми, але й частково звернутися до антропоцентричної, бо в основі досліджуваної терміносистеми перебуває саме людина. Сучасне мовознавство пов'язує мовленнєву діяльність з усіма іншими видами людської діяльності, що об'єктивують її особистісно-орієнтований та антропоцентричний характер. Для антропоцентричної парадигми лінгвістики початковою точкою відліку є *Homo Lingualis* та її діяльність в інтеріоризації дійсності, втіленій у формі певним чином структурованих і систематизованих знань і уявлень. Знання й уявлення носіїв мови проявляються у метафоризації термінів, що є ключовим в рецензованій праці.
4. Потребує уточнення метамова дослідження, а саме: чи існує різниця між термінними та термінологічними одиницями, загальноживаною та загальнонаціональною лексикою?
5. Робота не позбавлена стилістичних огріхів та друкарських помилок.

Загальна оцінка роботи і висновок.

Дисертація **Красівського Ореста Михайловича** на тему «**Структура, семантика та функціонування термінів мас-медійної сфери в сучасній англійській мові**» є самостійною та ґрунтовною науковою працею, що виконана з дотриманням вимог академічної доброчесності. Роботу присвячено дослідженню, в якому отримано нові наукові обґрунтовані результати, що розв'язують поставлені

завдання у ракурсі визначення та встановлення особливостей термінів мас-медійної сфери сучасної англійської мови та їх впливу на вітчизняну філологічну науку.

Дисертаційна робота Красівського О.М. «**Структура, семантика та функціонування термінів мас-медійної сфери в сучасній англійській мові.**» за змістом, рівнем наукової новизни, практичним значенням та характером висновків відповідає галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія та сучасним вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертацій», а також затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (із змінами), а її автор – **Красівський Орест Михайлович** – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 (п'ять) членів ради,

«Проти» – немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада ДФ 35.051.146 Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів, присуджує **Красівському Оресту Михайловичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія.

Голова спеціалізованої
вченої ради
ДФ 35.051.146

проф. Тетяна ЯХОНТОВА

